

NORMALITZACIÓ DELS COGNOMS: OPINIONS DIVERGENTS

En el nostre darrer número (XLVI), hem tornat a exposar la nostra opinió sobre les restitucions de grafies de cognoms. (Ja ho havíem fet anteriorment). Però en cap cas no hem remarcat que les tesis oposades a la nostra tenien bons valedors. Corregirem aquesta mancança: són nombrosos els qui consideren que cal *normalitzar* les grafies dels cognoms o llinatges.

A «*Primavera d'Estiu 89*», remarcable i molt respectable publicació de la Conselleria de Cultura (...) de la Generalitat Valenciana, pàg. 19, és encoratjada «la normalització de llinatges valencians», examinades les possibilitats que atorga la llei estatal actual (R.D. 1917/1986 modificant articles del Reglament del Registre civil, i permetent «segregación de palabras, agregación, transposición o supresión de letras o acentos (...), traducción o adaptación gráfica o fonética (...)», etc.), i exposant els tràmits a seguir.

El diari «*Mediterráneo*» del 7-XI-1989 publicà un article d'Antoni Albalat, felicitant-se del fet que «Castelló» fos «pionera en la normalització dels cognoms».

El nostre consoci, i membre de la nostra Junta directiva, J. VICENT CAVALLER, ens adjuntà els textos precedents, i hi afegia:

«(...) Crec recordar que no éreu partidari de la normalització sistemàtica (i citàveu) un decret del Portugal de Salazar). La meua modesta opinió és que »molta gent que no es troba a gust amb la representació oficial dels seus cognoms, *per reputar-la errònia* [subratllem nosaltres]. Pensem en la prolífica família valenciana dels CHE: Chàfer/Jàfer, Chaume (...), Chermà (...), »Chiner (...), Chofre, Chordà (...), Chover (...)... Pot dormir tranquil·la una »persona preocupada per la *correcció de la seva llengua* [subratllat nostre] tenint »al si del document d'identitat un cognom escrit de tal manera? És, possible- »ment, el que li ha passat a Joan Coromines, inicialment Corominas. Jo mateix »(...) que tinc com a segon "Cavaller", m'emprenyava força veure'l "Caballer" »als documents oficials, quan a La Plana la distinció entre bilabials i labioden- »tals és nítida, i quan els "Cavaller" de la rodolada (el meu avi inclòs) es varen »grafiar així fins ben entrat el present segle (...)).»

J. Vicent Cavaller em farà l'amistat d'acceptar unes quantes precisions.

— En Coromines no va admetre la grafia en -ES fins que fou septuagenari. Penso que se sentia sentimentalment lligat al cognom del seu pare. (Raó molt vàlida).

— Sempre he considerat que el cognom pertany al qui el porta. Per tant, si algú «no es troba a gust» amb la grafia del seu cognom, considero perfectament lògic que tothom tingui la llibertat de conservar o de canviar la grafia del seu cognom.

— Per exigència científica no puc acceptar que es consideri «errònia» o «incorrecta» una grafia de Nom Propi, sigui quina sigui. «Error» o «incorrecció» en referència a què? A les normes ortogràfiques dels apel·latius?

Deixem-ho en que certes grafies poden semblar «xocants», «antiestètiques», etc. No «errònies» o «incorrectes».

Ens posarem tots d'acord si reconeixem les evidències següents:

- «Els apel·latius d'una llengua constitueixen un conjunt.»
- «Els noms propis no pertanyen a aquest conjunt.»

E. M.-R.